

ZAŁĄCZNIK NR 3

Mechanizm weryfikacji lub wglądu do materiałów z badania

§ 1

Postanowienia ogólne

Mając na względzie dbałość o ochronę warsztatu pracy oraz dobro opiniowanych osób poddawanych diagnozie w OZSS, a nadto uwzględniając okoliczność, iż materiały zawarte w dokumentacji badania zawierają dane wrażliwe, zwykle dotyczące więcej niż jednej osoby, zostaje określona procedura stosowana w razie zaistnienia potrzeby wglądu lub udostępnienia dokumentacji z badania. Procedurę wdraża się, gdy inne formy uzupełnienia opinii były w ocenie zlecniodawcy niewystarczające. Działanie takie – udostępnienie dokumentacji, możliwe jest wyłącznie osobom uprawnionym i wskazanym przez zlecniodawcę.

§ 2

Osoby uprawnione i eksperci

1. Do osób uprawnionych należą:

1) inny psycholog lub instytucja naukowa lub specjalistyczna, w której jest zatrudniony psycholog, wchodzący w skład rady roboczej albo zespołu ekspertów – uprawnione do wglądu w dokumentację; warunki wpisu na listę ekspertów są określone w dalszej części procedury;

2) psycholog albo biegły realizujący postanowienie kolejnego badania w sprawie, ewentualnie realizujący badanie w innym postępowaniu, w szczególnych wypadkach dotyczących sytuacji, w której dobro dziecka wymaga wglądu do badań przeprowadzonych w określonym okresie, a których powtórzenie nie jest możliwe (w szczególności upływ czasu, okoliczności zdarzenia, brak możliwości powtórzenia badania z uwagi na niewiarygodność wyników (niektóre testy nie mogą być powtarzane bez określonego odstępu czasowego z uwagi efekt uczenia, co powoduje niewiarygodność wyników).

2. Do oceny rzetelności materiałów surowych i dokonanej integracji danych powinni być powołani eksperci, z doświadczeniem praktycznym, mający uznany dorobek w dziedzinie opiniowania w sprawach rodzinnych i opiekuńczych – przykładowo w ramach Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. dr Jana Sehna; zasady wyboru zostały opisane w szczegółowych zasadach udostępnienia informacji.

§ 3

Szczegółowe zasady udostępniania dokumentacji

1. W razie możliwości bezpośredniego udostępnienia materiałów z badania w siedzibie właściwego OZSS, jeden ze specjalistów realizujący zlecenie badania w sprawie, bądź osoba wskazana przez kierownika, udostępnia materiał innemu psychologowi.

2. W razie braku możliwości osobistego wglądu do materiałów z badania dokonuje się kopii materiałów, na które składają się: protokoły działań merytorycznych zawierające dane pozyskane w wywiadzie, rozmowie kierowanej, ewentualnie zadania testowe i ich interpretacje, wypowiedzi pisemne osób badanych lub rysunki małoletnich bądź inne materiały powstałe w

roku badania. Po poinformowaniu zleceniodawcy, iż włączenie ich do akt sprawy naruszałoby Kodeks etyczny psychologa oraz standardy diagnozy w sprawach rodzinnych i nieletnich, kopię przesyła się bezpośrednio do wskazanego w postanowieniu psychologa.

3. Osobami uprawnionymi do wglądu do materiałów z badania w procesie weryfikacji są członkowie rady roboczej albo zespołu ekspertów oraz podmiotu sprawującego nadzór zwierzchni. Rada robocza albo zespół ekspertów to powoływany doraźnie przez zleceniodawcę, w składzie od dwóch do trzech ekspertów o uznanym dorobku w danej dziedzinie, legitymujących się doświadczeniem w zakresie opiniowania w sprawach rodzinnych dla potrzeb wymiaru sprawiedliwości, umiejętnościami oraz wysoką jakością pracy. Lista ekspertów umożliwiających powołanie rady albo zespołu do danej sprawy lub na określony czas będzie w dyspozycji Ministerstwa Sprawiedliwości. Podmiot sprawujący nadzór zwierzchni nad OZSS zapewnia wsparcie merytoryczne i stałą dbałość o wysoką jakość funkcjonowania zespołów. Zarówno w skład rady, jak i podmiotu nadzorującego, wchodzi wykwalifikowane osoby, posiadające praktyczne doświadczenie w realizowanych czynnościach, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczenia w opiniowaniu w sprawach rodzinnych dla wymiaru sprawiedliwości.

4. Dokonujący weryfikacji są uprawnieni do wypowiedzania się w zakresie procedury badania, stosowanej metodologii w danej sprawie, w tym w szczególności w zakresie użytych narzędzi diagnostycznych, odniesienia się do warsztatu pracy, jak też adekwatności treści oraz wniosków końcowych. Podczas rozpatrywania sprawy istnieje możliwość zwrócenia się ekspertów do specjalisty o dodatkowe wyjaśnienia.

5. Po dokonaniu weryfikacji sporządzana jest pisemna ekspertyza odnosząca się do zarzutów sformułowanych w odniesieniu do weryfikowanej opinii, którą przesyła się do zleceniodawcy oraz do wiadomości właściwego OZSS.

6. Przekazane ekspertom materiały źródłowe albo ich kopie powinny podlegać ścisłej ochronie przez podmiot weryfikacyjny, tak aby zapobiec nadużyciom poprzez nieuprawnione wykorzystanie czy ujawnienie tzw. wyników surowych – zasady tej ochrony powinny zostać sprecyzowane – np. zwrot danych do podmiotu udostępniającego bądź archiwizację zapewniającą poufność materiałów.